

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบและศูนย์เด็กปฐมวัยเครือข่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังรายละเอียดตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ บุคลากรที่รับผิดชอบ การศึกษาปฐมวัย ของศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบและศูนย์เด็กปฐมวัยเครือข่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม จำนวน 26 แห่ง จำแนกเป็น

- 1 ศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ จำนวน 13 แห่ง
- 2 ศูนย์เด็กปฐมวัยเครือข่าย จำนวน 13 แห่ง
- 3 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 45 คน
- 4 ครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 98 คน

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ประชากรทั้งหมดในการศึกษา

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบในจังหวัดมหาสารคาม

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา	บุคลากรในศูนย์เด็ก ปฐมวัยต้นแบบ		
				ผู้บริหาร	ครูผู้สอน ปฐมวัย	รวม
1	โรงเรียนอนุบาล มหาสารคาม	เมือง	มหาสารคาม เขต 1	5	12	17
2	โรงเรียนอนุบาล กันทรวิชัย	กันทรวิชัย	มหาสารคาม เขต 1	2	4	6
3	โรงเรียนศรีโกสุมวิทยา มิตรภาพที่ 209	โกสุมพิสัย	มหาสารคาม เขต 3	3	7	10
4	โรงเรียนบ้านเชียงยืน	เชียงยืน	มหาสารคาม เขต 1	3	6	9
5	โรงเรียนอนุบาลแกลง	แกลง	มหาสารคาม เขต 1	1	2	3
6	โรงเรียนบ้านกุฉีกรัง	อำเภอกุฉีกรัง	มหาสารคาม เขต 1	1	2	3
7	โรงเรียนอนุบาลชื่นชม	อำเภอชื่นชม	มหาสารคาม เขต 1	2	3	5
8	โรงเรียนอนุบาล วาปีปทุม	วาปีปทุม	มหาสารคาม เขต 2	2	4	6
9	โรงเรียนอนุบาล จัมปาศรี	นาดูน	มหาสารคาม เขต 2	2	3	5
10	โรงเรียนอนุบาล พยัคฆภูมิพิสัย	พยัคฆภูมิพิสัย	มหาสารคาม เขต 2	2	5	7
11	โรงเรียนอนุบาล คงเมืองน้อย	ยางสีสุราช	มหาสารคาม เขต 2	1	2	3

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา	บุคลากรในศูนย์เด็ก ปฐมวัยต้นแบบ		
				ผู้บริหาร	ครูผู้สอน ปฐมวัย	รวม
12	โรงเรียนบ้านปอพาน หนองโน	นาเชือก	มหาสารคาม เขต 2	1	4	5
13	โรงเรียนอนุบาลบรบือ	บรบือ	มหาสารคาม เขต 1	2	4	6
รวม				27	58	85

ตารางที่ 4 จำนวนประชากรศูนย์เด็กปฐมวัยเครือข่ายในจังหวัดมหาสารคาม

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา	บุคลากรในศูนย์เด็ก ปฐมวัยเครือข่าย		
				ผู้บริหาร	ครูผู้สอน ปฐมวัย	รวม
1	โรงเรียนหลักเมือง มหาสารคาม	เมือง	มหาสารคาม เขต 1	5	12	16
2	โรงเรียนบ้านท่า ขอนยาง	กันทรวิชัย	มหาสารคาม เขต 1	1	2	3
3	โรงเรียนชุมชน โพนงามโพนสว่าง	โกสุมพิสัย	มหาสารคาม เขต 3	1	2	3
4	โรงเรียนบ้านสร้างแก้ว	เชียงยืน	มหาสารคาม เขต 3	1	2	3
5	โรงเรียนบ้านเหล่าจั่น นาฏ	แกดำ	มหาสารคาม เขต 1	1	3	4

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา	บุคลากรในศูนย์เด็ก ปฐมวัยเครือข่าย		
				ผู้บริหาร	ครูผู้สอน ปฐมวัย	รวม
6	โรงเรียนบ้าน หนองแหน	อำเภอกุฉีกรัง	มหาสารคาม เขต 3	1	2	3
7	โรงเรียนบ้านกระบาก	อำเภอชื่นชม	มหาสารคาม เขต 3	1	2	3
8	โรงเรียนราชประชา นุเคราะห์ 17	วาปีปทุม	มหาสารคาม เขต 2	1	2	3
9	โรงเรียนบ้านคางยาง	นาइन	มหาสารคาม เขต 1	1	2	3
10	โรงเรียนบ้านหนอง สนมคอนดัว	พยัคฆภูมิพิสัย	มหาสารคาม เขต 1	2	5	7
11	โรงเรียนชุมชน บ้านยางสีสุราช	ยางสีสุราช	มหาสารคาม เขต 2	1	2	3
12	โรงเรียนบ้านห้วยหิน	นาเชือก	มหาสารคาม เขต 2	1	2	3
13	โรงเรียนบ้านหนองแวง หนองคู	บรบือ	มหาสารคาม เขต 1	1	2	3
รวม				18	40	58

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทาง แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของบุคลากรศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ และศูนย์เด็กปฐมวัยเครือข่าย มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบและศูนย์เด็กปฐมวัยเครือข่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert Five Rating Scale) กำหนดเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยผู้วิจัยได้กำหนดค่าคะแนนในแต่ละระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ระดับปัญหาการบริหารงานศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบและศูนย์เด็กปฐมวัยเครือข่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับปัญหาการบริหารงานศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบและศูนย์เด็กปฐมวัยเครือข่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ระดับปัญหาการบริหารงานศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบและศูนย์เด็กปฐมวัยเครือข่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับปัญหาการบริหารงานศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบและศูนย์เด็กปฐมวัยเครือข่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับปัญหาการบริหารงานศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบและศูนย์เด็กปฐมวัยเครือข่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานบริหารงานศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบและศูนย์เด็กปฐมวัยเครือข่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการศึกษาแล้วนำมากำหนดเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert Five Rating Scale) กำหนดเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 63-71)

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้อง ความชัดเจนของเนื้อหา และการใช้ภาษาว่าครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยทั้งหมดหรือไม่

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรง ความถูกต้อง และความครอบคลุมเนื้อหาของแบบสอบถาม ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

2.4.1 นายบวร ศรีอุ้น ศษ.ม (การบริหารการศึกษา) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนด้านการบริหารศูนย์เด็กปฐมวัยและภาษาที่ใช้

2.4.2 นางสาวรัติพร ภาธรสุวรรณนท์ กศ.ม (เทคโนโลยีทางการศึกษา) ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องทางด้านโครงสร้างความตรงเชิงเนื้อหาและการบริหารจัดการศูนย์เด็กปฐมวัย

2.4.3 นายสมชัย จันทร์มา กศ.ม (การวัดผลการศึกษา) ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องด้านเครื่องมือการวิจัยและค่าทางสถิติ

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลอง (Tryout) กับผู้บริหารและครูผู้สอนปฐมวัยในศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบและศูนย์เด็กปฐมวัยเครือข่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ จำนวน 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนพิพัฒนราษฎร์ โรงเรียนบึงวิชัยสงคราม โรงเรียนกุศลวิทย์วิทยาการ และโรงเรียนชุมชนนาเรียงวิทยาการ โดยมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 30 คน แล้วนำมาคำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.87

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 1 เขต 2 และเขต 3 เพื่อขอความร่วมมือให้ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยถึงผู้บริหาร โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบและศูนย์เด็กปฐมวัยเครือข่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ทุกโรงเรียน

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังโรงเรียน ศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบและศูนย์เด็กปฐมวัยเครือข่าย พร้อมกับแบบสอบถามเพื่อให้ผู้บริหาร และครูผู้สอนตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 15 โรงเรียน และส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ จำนวน 11 โรงเรียน

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนตามเวลาที่นัดหมาย โดยผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จำนวน 15 โรงเรียน และได้ที่ไปคืนทางไปรษณีย์ จำนวน 11 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 26 โรงเรียน ผลการตรวจสอบได้แบบสอบถามกลับคืน 143 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 โดยแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับแล้วนำไปดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วจึงวิเคราะห์ข้อมูลตามรายละเอียด ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับตำแหน่ง นำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อการบริหารงานศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบและศูนย์เด็กปฐมวัยเครือข่ายในโรงเรียนที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติหน้าที่ และนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าแจกแจงความถี่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

2.1 หาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งโดยรวมและรายด้าน นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย โดยกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103) ดังนี้

4.51 – 5.00	ระดับสภาพปัญหา มากที่สุด
3.51 – 4.50	ระดับสภาพปัญหา มาก
2.51 – 3.50	ระดับสภาพปัญหา ปานกลาง
1.51 – 2.50	ระดับสภาพปัญหา น้อย
1.00 – 1.50	ระดับสภาพปัญหาการ น้อยที่สุด

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับสภาพปัญหาการบริหารศูนย์เด็กปฐมวัย ด้านแบบและศูนย์เด็กปฐมวัยเครือข่ายที่มีสถานภาพต่างกัน โดย t – test

3 แบบสอบถามตอนที่ 3 นำข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดมาวิเคราะห์เนื้อหาและแจกแจงความถี่ และอธิบายข้อมูลดังกล่าวนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ย โดยการใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 :102)

$$\text{สูตร } \mu = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	μ	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด. 543 :106)

$$\text{สูตร } \sigma = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N^2}}$$

เมื่อ σ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
 $(\sum x)^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนคนทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และแบบวัดทั้งหมดที่ใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 :96)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 k แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
 $\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
 s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม ด้วยสถิติ t-test โดยการใช้สูตรดังนี้

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$\text{df} = \frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right)^2}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} \right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2} \right)^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่จะเปรียบเทียบกับค่าวิกฤตในการแจกแจงแบบ t เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
	\bar{X}_1, \bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ
	S_1^2, S_2^2	แทน	ความแปรปรวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ
	n_1, n_2	แทน	จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY